

2052C214 26

Prokuratura Rejonowa Warszawa Śródmieście Północ
w Warszawie
ul. Krucza 38/42
00 - 512 Warszawa

4314-4.Ds.2021.2025

Warszawa, dnia 27 listopada 2025 roku

POSTANOWIENIE
o odmowie wszczęcia śledztwa

Sabina Michalik – Kapuścińska - asesor Prokuratury Rejonowej Warszawa Śródmieście Północ w Warszawie, po zapoznaniu się z materiałami zgromadzonymi w sprawie o sygn. akt 4314 – 4.Ds.2021.2025 o czyn z art. 231 §1 k.k.

na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., 305 § 1 i 3 k.p.k.,

postanowiła:

odmówić wszczęcia śledztwa w sprawie:

- I. przekroczenia uprawnień w nieustalonym czasie, nie później niż do 6 września 2025 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego – Rzecznika Praw Obywatelskich poprzez odmowę wywiedzenia kasacji od orzeczenia Sądu Rejonowego w Dębicy sygn. akt II K 407/13, działając na szkodę interesu prywatnego Zbigniewa Kękuś tj. o czyn z art. 231 §1 k.k. – **wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego – na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.;**
- II. przekroczenia uprawnień w okresie od listopada 2021 r. do kwietnia 2025 r. w Warszawie przez funkcjonariusza publicznego – Rzecznika Praw Obywatelskich poprzez wypłacenie sobie oraz podległym pracownikom nagród uznaniowych w kwocie 225.280,00 zł, działając na szkodę interesu publicznego tj. o czyn z art. 231 §1 k.k. – **wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego – na zasadzie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.**

Uzasadnienie

W dniu 11 września 2025 r. Zbigniew Kękuś złożył zawiadomienie o przestępstwie polegającym na tym, że wbrew jego wnioskowi Rzecznik Praw Obywatelskich nie wniósł kasacji od dotyczącego zawiadamiającego orzeczenia Sądu Rejonowego w Dębicy sygn. akt II K 407/13. W zawiadomieniu ww. opisał całość korespondencji pomiędzy nim a Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich oraz swoje wizyty w Biurze i dalsze okoliczności relewantne dla przedmiotu sprawy. Ponadto Zbigniew Kękuś wskazał, że w okresie od listopada 2021 r. do kwietnia 2025 r. Rzecznik Praw Obywatelskich wypłacił sobie i podległym pracownikom 20 nagród uznaniowych na łączną kwotę 225.280,00 zł, co wedle zawiadamiającego stanowi przekroczenie uprawnień i działanie na szkodę interesu publicznego i prywatnego zawiadamiającego. W dalszych pismach składanych do sprawy zawiadamiający ponowił swoją argumentację

W sprawie należy zważyć co następuje: Zgodnie z treścią art. 303 k.p.k. jeżeli zachodzi uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, wydaje się z urzędu lub na skutek zawiadomienia o przestępstwie postanowienie o wszczęciu śledztwa, w którym określa się czyn będący przedmiotem postępowania oraz jego kwalifikację prawną. W pierwszej

kolejności zatem, przypomnieć należy, iż zawiadomienie o przestępstwie **ma charakter jedynie informacji o podejrzeniu zaistnienia czynu** i jest wyłącznie sygnałem do sprawdzenia przez organy ścigania czy istnieją w ogóle podstawy do ścigania karnego. **Ocena zaś czy dane zachowanie nosi cechy przestępstwa należy do oskarżyciela publicznego, a nie do pokrzywdzonego, kierowanego swoim subiektywnym odczuciem.**

Odnosząc się do podnoszonego w zawiadomieniu podejrzenia popełnienia czynu z art. 231§1 k.k., to złożone w niniejszej sprawie zawiadomienie nie wskazuje, aby zachodziło chociażby prawdopodobieństwo popełnienia przez wskazanego w zawiadomieniu funkcjonariusza publicznego czynu z art. 231§1 k.k., ani także żadnego innego przepisu. Zawiadamiający upatruje przekroczenia uprawnień w fakcie, że Rzecznik Praw Obywatelskich odmówił wniesienia kasacji w jego sprawie, zaś już z treści samego zawiadomienia a także załączonej do niego dokumentacji wynika, iż do takiego przekroczenia uprawnień nie doszło, a zawiadamiający otrzymał wielokrotnie wyczerpującą odpowiedź dotyczącą stanowiska Rzecznika Praw Obywatelskich w jego sprawie. **Mianowicie w piśmie z dnia 12 marca 2024 r. w sposób jasny i klarowny wyjaśniono, iż wywiedzenie kasacji, której domaga się zawiadamiający nie wniosłoby niczego do jego sytuacji, gdyż ewentualne rozstrzygnięcie kasatoryjne byłoby tożsame ze skarżonym postanowieniem Sądu Rejonowego w Dębicy.** Podnoszoną argumentację należy uznać za w pełni uzasadnioną i poprawną. W tym miejscu należy wskazać, że zgodnie z art. 521§1 Kodeksu Postępowania Karnego (dalej: k.p.k.) **Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu kończącego postępowanie – jak wynika z treści tego przepisu Rzecznik jest uprawniony a nie zobligowany do wniesienia kasacji.** Co jednocześnie bardzo istotne na gruncie niniejszej sprawy, **kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.** Z powyższego, jasno zatem wynika, iż samo wniesienie wniosku nie obliguje Rzecznika Praw Obywatelskich do wywiedzenia kasacji. Dlatego też subiektywna i kategorierna ocena zawiadamiającego, iż odmowa wniesienia kasacji w jego sprawie, nie może jednocześnie wskazywać na przekroczenie uprawnień skutkujące stwierdzeniem wypełnienia znamion czynu z art. 231§1 k.k. Na dodatek samo przekroczenie uprawnień nie wypełnia automatycznie znamion omawianego przestępstwa, bowiem konieczne jest jeszcze działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, przy **czym nie może to być szkoda iluzoryczna.** Wreszcie, aby można było przypisać popełnienie omawianego przestępstwa konieczne jest też ustalenie strony podmiotowej w odniesieniu do całości zachowania sprawcy, a zatem **funkcjonariusz publiczny musi obejmować swoim zamiarem zarówno przekroczenie uprawnień, lub niedopełnienie obowiązków, jak i to, że działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego**” (tak SN w wyroku z dnia 17 lipca 2008 r., *WA 24/08, OSNwSK 2008/1/1510*). W niniejszej sprawie, jak to wskazano powyżej argumentację podnoszoną przez Rzecznika Praw Obywatelskich należy uznać za słuszną, dlatego też nie można mówić o przekroczeniu uprawnień przez wskazanego w zawiadomieniu funkcjonariusza publicznego, który miałby działać niezgodnie z ustawą. Podobnie rzecz się ma ze wskazanym przez Zbigniewa Kękusia wypłacaniem nagród uznaniowych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich sobie i podległym pracownikom. Otóż wynagrodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich ustala Ustawa o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zaś w kwestii pracowników ustawa o służbie cywilnej. Art. 93 tej ustawy stanowi natomiast, iż członkom korpusu służby cywilnej **za szczególne osiągnięcia w pracy zawodowej można przyznać nagrodę ze specjalnie utworzonego w tym celu funduszu nagród w służbie cywilnej.** Z powyższego wynika zatem, iż obowiązujące przepisy umożliwiają wypłacenie nagród w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, jak wynika zaś z pisma z dnia 4 grudnia 2024 r. załączonego do zawiadomienia, nagrody wypłacane na przestrzeni lat były przyznawane w mniej więcej równej wysokości i dotyczyły różnych pracowników, trudno zatem mówić o przekroczeniu jakiegokolwiek uprawnień w tym zakresie. Zgodnie przy tym z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. nie

wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa. Unormowana w art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. przesłanka procesowa o charakterze materialnym dotyczy sytuacji, gdy brak jest w czynie ustawowych znamion przestępstwa. Stan taki zachodzi wtedy, gdy czyn wprawdzie miał miejsce, jednak nie zawiera on wszystkich znamion określonego przestępstwa. Same, bliżej nieskonkretyzowane domysły, w świetle zasad logiki i doświadczenia życiowego, nie poparte żadnymi obiektywnymi dowodowymi ani racjonalnymi argumentami, nie mogą stanowić podstawy do wszczęcia postępowania przygotowawczego. Z dokumentów przedłożonych przez zawiadamiającego i z treści zawiadomienia nie wynika, aby funkcjonariusz publiczny wskazany w zawiadomieniu przekroczył swoje uprawnienia, a tym samym swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 231 § 1 k.k.

Mając na uwadze powyższe, postanowiono więc jak na wstępie.

ASESCF
PROKURATURA REJONOWEJ
Warszawa Śródmieście-Północ
w Warszawie

Sabina Michalik-Kapuścińska

Pouczenie:

1. Na powyższe postanowienie przysługuje zażalenie do sądu właściwego do rozpoznania sprawy (art. 306 § 1 k.p.k., art. 325a § 2 k.p.k. oraz 465 § 2 k.p.k.):

- pokrzywdzonemu,
 - instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k.,
 - osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k., jeżeli skutek przestępstwa doszło do naruszenia jej praw.
- Sąd może utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie lub uchylić je i przekazać sprawę prokuratorowi celem wyjaśnienia wskazanych okoliczności bądź przeprowadzenia wskazanych czynności (art. 330 § 1 k.p.k.).

Jeżeli organ prowadzący postępowanie nadal nie znajduje podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, wydaje ponownie postanowienie o umorzeniu postępowania lub odmowie jego wszczęcia (art. 330 § 2 k.p.k.). Postanowienie to podlega zaskarżeniu tylko do prokuratora nadzrędnego. W razie utrzymania w mocy zaskarżonego postanowienia pokrzywdzony, który co najmniej dwukrotnie wykorzystał uprawnienia przewidziane w art. 306 § 1 lub 1a, w tym zaskarżył postanowienie utrzymane w mocy przez prokuratora nadzrędnego, może wnieść akt oskarżenia określony w art. 55 § 1 (art. 330 § 2 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k.). W razie utrzymania w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia, prokurator nadzrębny przesyła pokrzywdzonemu, który spełnia warunki określone w § 2 zdanie trzecie, zawiadomienie o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia wraz z pouczeniem o treści art. 55 § 1 oraz odpis postanowienia o utrzymaniu w mocy zaskarżonego postanowienia. Innego skarżącego powiadamia się o utrzymaniu w mocy postanowienia o umorzeniu postępowania przygotowawczego lub odmowie jego wszczęcia (art. 330 § 2a k.p.k.).

Akt oskarżenia winien spełniać wymogi określone w art. 55 § 1 i 2 k.p.k.- powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata, radcę prawnego albo radcę Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem warunków określonych w art. 332 i art. 333 § 1 k.p.k.. Pokrzywdzony wnosząc akt oskarżenia do sądu, dołącza po jednym odpisie dla każdego oskarżonego oraz dla prokuratora.

Inny pokrzywdzony tym samym czynem może aż do rozpoczęcia przewodu sądowego na rozprawie głównej przyłączyć się do postępowania (art. 55 § 3 k.p.k.).

2. Uprawnionym do złożenia zażalenia, o którym mowa w art. 306 § 1 k.p.k., przysługuje prawo przejrzenia akt sprawy. W celu przejrzenia akt prokurator może udostępnić akta w postaci elektronicznej. (art. 306 § 1b k.p.k.).

3. Na postanowienie co do dowodów rzeczowych zażalenie przysługuje stronom oraz osobie, od której odebrano przedmioty lub która zgłosiła do nich roszczenie (art. 323 § 2 k.p.k.).

4. W sprawach z oskarżenia prywatnego zażalenie na postanowienie prokuratora o umorzeniu postępowania przygotowawczego rozpoznaje prokurator nadrzędny, jeżeli postanowienie zapadło z uwagi na brak interesu społecznego w ściganiu z urzędu sprawcy (art. 465 § 2a k.p.k.).

5. Zażalenie wnosi się za pośrednictwem prokuratora, który wydał postanowienie. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od daty doręczenia odpisu postanowienia i jest zawity. Zażalenie wniesione po upływie tego terminu jest bezskuteczne (art. 122 § 1 i 2, art. 460 k.p.k.).

Zarządzenie:

Stosownie do treści art. 100 § 4 k.p.k. w zw. z art. 106 k.p.k. doręczyć odpis postanowienia:

- 1) **pokrzywdzonemu – z pouczenie, że zażalenie przysługuje w zakresie pkt 1 postanowienia**
- 2) pełnomocnikowi pokrzywdzonemu -
- 3) instytucji wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k. -
- 4) osobie wymienionej w art. 305 § 4 k.p.k. w zw. z art. 306 § 1 pkt 3 k.p.k., jeżeli wskutek przestępstwa doszło do naruszeniu jej praw –
- 5) **Stosownie do treści art. 305 § 4 k.p.k. o treści postanowienia (pkt 2) zawiadomić osobę, która złożyła zawiadomienie o przestępstwie – Z. Kękuś**

ASESOR
PROKURATURA REJONOWA
Warszawa Grodzka 1
w Warszawie
Sabina Michalik-Kepuła